KÖZSÉGI KÖNYVTÁR
LAKITELEK

2022. ÉVI BESZÁMOLÓJA

Lakitelek

Szabó Istvánné
intézményvezető

1. **Rövid összefoglaló**
    a. ***sikerek, eredmények és trendek (használati mutatók alapján)***

A lakiteleki Községi Könyvtár általános gyűjtőkörű nyilvános közgyűjteményi intézmény, amely mindenki számára biztosítja a szabad, korlátozás nélküli hozzáférést a dokumentumokhoz és az információhoz. Kultúrközvetítő feladatát, a 2022. évi szakmai munkáját a 1997. évi CXL. sz. törvény, a könyvtári stratégia, a könyvtár küldetésnyilatkozatában foglaltak, a munkaterv valamint a lakossági igények figyelembevételével végezte.
A könyvtár 2022-ben 225 napon tartott nyitva.
A könyvtár használata és valamennyi szolgáltatása a településen élők részére ingyenes.

Közösségi és egyéni élményt nyújtó programjainkkal népszerűsítettük az intézményt, gyűjteményt, az irodalmat, a művészeteket, a tudományt. Részben folytattuk az online térbe áthelyezett az eseményeket, mint például a kvízjátékokat, irodalmi évfordulókat, jeles napokhoz információkat.
Intézményünk számára fontos az eddig elért eredmények megőrzése, a minőségi könyvtári szolgáltatások nyújtása, olvasásnépszerűsítése, a hagyományos könyvtári szolgáltatásokon túlnyúló programok megvalósítása. Ehhez szükséges a megfelelő humánerőforrási létszám. Többféle háttérmunka is zajlott az intézményben, melyből a legkevesebbet láthatnak a látogatók (pl. feldolgozás, feltárás, adatbázis-építés, állományrendezés és- leválogatás, gyarapítás, óvodai-iskolai foglalkozásokhoz, családi szombat délelőttökhöz előkészületek, de ide sorolható az állagvédelem, a sérült könyvek javítása, a facebook, honlap oldalon való naprakészség, plakátok szerkesztése is).
Ebben az évben volt esedékes az állományellenőrzés, köszönjük a fenntartónak, hogy 2 hónapra alkalmazhattunk egy főt - a tartós táppénzen lévő kolléga helyére - aki nagy segítségünkre volt ezen időszak alatt.
Könyvtárunk Facebook oldalán igyekeztünk a virtuális olvasóinknak, hasznos tartalmakat megosztani:

- új könyvek ajánlása,
- ingyenes elérhető adatbázis, könyvek listája,
- játékok, kvízjátékok ünnepekkel, jeles eseményekkel kapcsolatosan
- tematikus könyvajánlók készítése,
- írók, költők, események jeles évfordulóihoz információ nyújtás

Az egész évet a pandémia, a vírusjárványtól való félelem, az év utolsó hónapjaiban az energiaválság okozta problémák lengték át - bezárják-e az intézményt - kérdések sokakban felmerült. Ennek hatására, az olvasói létszámot, a kölcsönzött dokumentumok számát nem tudtuk tartani az előző évihez képest. Újra el kell kezdeni kockáról kockára építkezni, megfelelő dolgozói létszámmal, hogy olvasóink számát növelni tudjuk.
Az intézménynek **2022-ben 692 regisztrált beiratkozott olvasója** volt, ebből új beiratkozó 63 fő.
Életkor szerint:
14 éven aluliak : 146 fő
14 éven felüliek: 546 fő

2022-ben személyesen és elektronikusan **összesen 18.833 fő kereste fel könyvtárunkat**, ebből **személyes helybeni** használatok száma: **12.052 fő**.
Dokumentum **kölcsönzések száma 5976 db**, ebből **14 éven aluli, 1029 db dokumentumot** kölcsönzött a Szikla integrált könyvtári rendszer szerint.
Folytatva az előző évi online térben való szolgáltatásainkat, idén is a jeles napokhoz kapcsolódó online játékok, kvízjátékokat készítettünk.

b. az eredményeket jelentősen befolyásoló (pozitív vagy negatív) körülmények

Könyvtárunk működését jelentősen nehezítette a folyamatosan fentálló járványhelyzet, az energia válság, ezzel kapcsolatos kormányrendeletek. Májustól egy munkatársunk tartós táppénzen volt, majd decemberben fel is mondott, egy fő végezte a könyvtári és vezetői feladatokat. Nehéz, néha lehetetlen folyamatos fejlődést elérni, létszámhiány miatt.
A koronavírus-járvány emberi és szakmai kihívások elé állított mindenkit, ennek utóhatása a mai napig beárnyékolja a mindennapjainkat.

2. Stratégiai célok végrehajtása

a. az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által

Intézményünk 2022-ben dolgozta ki ötéves stratégiai tervét. A stratégiai tervben megfogalmazott alapvető célok, kulcsfontosságú területek megvalósultak az elmúlt öt évben. Az intézmény éves munkatervében megfogalmazott céljaink túlnyomó többsége a tervezett határidőre megvalósult. Az élethosszig tartó tanulás támogatására könyvtárhasználati órákat, készségfejlesztő foglalkozásokat, rendezvényeket tartottunk, DJP pontként támogattuk a felhasználók információszerzési ismereteinek bővítését, a digitális írástudás terjedését. Közösségi térként helyet biztosítottunk a lakosok kapcsolattartására.
Együttműködtünk az óvodával, általános iskolával, civilszervezetekkel, kulturális intézményekkel.

b. a pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését

Minden pályázat támogatja a stratégiai célok elérését.
Amennyiben meghirdetésre kerül olyan könyvtárfejlesztéssel kapcsolatos pályázat, melyen indulni tudunk, akkor mindenképpen tervezzük a részvételt. Ha megfelelünk a kiírás feltételrendszerének, akkor élünk a lehetőséggel. Jelenleg nem tudunk ilyen kiírásról.
Érdekeltségnövelő pályázaton: 213.000,- Ft-ot nyertünk.
Intézményi **arculatfejlesztési pályázatra** 961.000,- Ft + 96.106,- Ft önerővel, összesen: **1.057.106 Ft** összeget tudunk fordítani, a könyvtár egységes arculat kialakítására, mely pályázat átnyúlt a 2022-es évre.

3. Szervezet

A fenntartó a könyvtári szakmai feladatok ellátására 2 státuszt biztosít, amelyet ebben az évben is **egy szakmai alkalmazott látott el**, intézményvezetői feladattal egybekötve.
Technikai állományon 1 fő van. A rendszergazdai tevékenységet, a karbantartási munkálatokat a fenntartó alkalmazásában álló szakemberek látják el.

4. Infrastruktúra

a. fizikai terek állapotának változása

Az épület külső burkolata, szigetelése, talpazata évek óta felújításra szorul, fűtési rendszerünk 35 éves konvektorral történik, melynek energia hatékonysága kb. 12 %-os fűtőértékkel működnek.
Cseréjükre az energia válság megjelenése miatt és egy hatékonyabb fűtési rendszer kialakítása végett lenne szükség, minél előbb. Ha lehetőség lenne a változtatásra, az hosszabb távon jelentős megtakarítást jelentene, biztosítva ezzel az intézmény folyamatos működését.
Az olvasóteremben lévő armatúrákban led fénycsövekre lettek cserélve, az udvari hagyományos wolfram szálas izzók, szintén led izzókat kaptak.

b. infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása

Az eszközparkunk állapotát szinten tartottuk.

c. egyéb infrastruktúra

A Szikla Integrált Könyvtári Rendszer éves szoftverdíj mellett biztosítja a dokumentumok cseréjét. Online katalógusunk napi 24 órában elérhető a honlapunkon.
Második félévtől egy színes szerox fénymásolót béreltünk, havi díj ellenében.
Az intézmény rendelkezik a használók számára fenntartott tabletekkel, projektorral, multifunkcionális nyomtatóval.

5. Gyűjteményi információk

a. gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés

A könyvtár állománya 2022. december 31-ig közel 13 ezer, könyvtári egység A gyűjtemény jellemzően könyvekből áll.
Az állomány fejlesztésére a tavalyi évben is az állami normatíva kötelezően biztosítandó 10 %-a állt rendelkezésünkre alapértelemben. Stratégiánk, hogy az éves költségvetési összeg felett vásároljunk az intézmény részre dokumentumot, mert csak így tudunk indulni az Érdekeltségnövelő pályázaton, amelyet minden évben az önkormányzat pályázz meg.

2022-ben ö**sszesen 1.316.183, - Ft** összegben tudtunk dokumentumot vásárolni, ebből **érdekeltségnövelő támogatáson** elnyert összeg **213.000, - Ft** volt. A **folyóiratok** beszerzését az igények, a valóshasználat függvényében racionalizáltuk, **159.927,- Ft** összegben. Állománygyarapítási keretünket **magánszemélyektől ajándékba** és pályázati lehetőségekből is tudtuk bővíteni, új könyvek beszerzésével, összesen **314.740,** - Ft összegben.

Az **éves gyarapodás 1.630.923 Ft, - értékben**, **606 db könyv** került beszerzésre.

Könyvtárunk állománygyarapítása tervszerűen a gyűjtőköri szabályzatban előírtak, valamint a könyvtárhasználók igényeinek figyelembe vételével történik. Az állomány nagysága nem nőhet folyamatosan, hiszen a könyvtár befogadóképessége korlátozott. Az elmúlt évben az állományellenőrzéssel egyidőben 1.322 db dokumentumot selejteztünk.

Könyvállományunk tartalmilag az olvasói és a szakmai elvárásoknak megfelel. A bestseller irodalom gyarapítása is elengedhetetlen, úgynevezett dezideráta lista (kívánságlistát) vezetünk olvasóink részére.

b. gyűjteményfeltárás

Könyvtárunk 2014 óta a, Szikla integrált könyvtári rendszerrel dolgozik, tárja fel gyűjteményét. Állománygyarapításunk 2022-ben is tervszerűen, kiegyensúlyozottan és a gyűjtőköri szabályzatnak megfelelően történt. Az értékközvetítő szemléletmód mellett nyomon követjük és lehetőség szerint teljesítjük az olvasóink által megfogalmazott konkrét kéréseket is. Igyekszünk az állományt feltölteni új, kortárs és klasszikus művekkel. Figyeljük a kiadók különböző akcióit is, hogy az állománygyarapításra fordítható költségvetési összeget hatékonyan tudjuk kihasználni. A folyamatosan emelkedő könyv árak mellett azonban ez az összeg egyre kevesebb könyv beszerzését teszi lehetővé.

Kialakítottunk egy helyismereti polcot, ahol a helyi írók, helyi kiadások – Antológia kiadó – dokumentumait emeltük ki az állományból.

A könyvtári rendszer frissítése biztosított, működésében jelentős fennakadások nincsenek. A megvásárolt dokumentumokat a szabályzatainknak megfelelően állományba vettük, feldolgoztuk, tárgy szavaztuk.

c. állományvédelem

Könyvtárunkban nem végzünk aktív állományvédelmi tevékenységet, pl. kötést, fertőtlenítést, restaurálást, savtalanítást, és nem is rendelkezünk állagvédelmet szolgáló gépekkel, szakemberrel. Muzeális dokumentumaink nincsenek, nem is tervezzük beszerzésüket. Az egyszerűbb javításokat szükségszerűen végeztük.
A használat során megkopott raktári jelzeteket folyamatosan cseréltük, a hiányzókat pótoltuk (diák közösségi szolgálat).
Az épület riasztóval ellátott. A tűzvédelmi utasítást betartjuk.

d. digitalizálás

Az intézmény digitalizálási tevékenységet nem folytat.

6. Szolgáltatások (változások, trendek)

a. célcsoportok számára (gyermekek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek, zenét kedvelők stb.) kialakított szolgáltatások eredményei

A könyvtárunk községi könyvtár. Fő hangsúlyt a hagyományos könyvtári szolgáltatásokra helyeztük továbbra is, ugyanakkor tudomásul vettük és lehetőségek szerint be is építettük szolgáltatási rendszerünkbe az új igényeket (online világban való információ adást). Ebben nagy segítség volt, hogy az intézményben Digitális Jóléti Pont működik.
Alaptevékenységhez kapcsolódó kötelező tevékenységünk a rendezvények szervezése, könyvtárbemutató és könyvtárhasználati órák tartása.
2022-en **148 rendezvényt** tudtunk tartani, ez kicsivel kevesebb az előző évihez képest. Ezeken a rendezvényeken összesen 2571 fő vett részt.
Iskolás csoportoknak tartottunk könyvtárhasználati órákat, rendhagyó környezeti órákat, terápiás kutya bevonásával, mese délelőttöket.

b. helyben elérhető szolgáltatások

- könyvek és más dokumentumok kölcsönzése,
- könyvek és egyéb anyagok helybeni használata,
- nyomtatott és elektronikus hordozókra alapozott információs szolgáltatások,
- olvasói tanácsadó szolgálat, beleértve az előjegyzést,
- közösségi információs szolgálat,
- internethasználat,
- CD-DVD nézés, zenehallgatási lehetőség,
- a használók oktatása,
- programok és rendezvények,
- szkenner használata,
- spirálozás, laminálás,
- könyvtári és egyéb kiadványok, állományból kivont könyvek árusítása.

c. távolról elérhető szolgáltatások

- a honlapon és a közösségi médiában közzétett információk,
- online katalógus 24 órában,
- tájékoztatás online.

d. közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások

- könyvbemutató,
- online kvíz játékok,
- robotika előadások,
- baba-mama foglalkozások,
- olvasásnépszerűsítő akciók,
- országos szakmai rendezvényeken való részvétel – Országos Könyvtári Napok,
- terápiás kutyák a könyvtárban – olvasásfejlesztésért és stressz oldásért,
- Múzeumok éjszakája.

Részletezve a mellékelt excel-táblázatban.

e. online felületek (honlap, közösségi média)

A könyvtárhasználókkal való kapcsolattartás egyre népszerűbb platformjai a könyvtár Facebook és weboldala oldala. Gyors és interaktív, megfelelő eszköz az intézménnyel kapcsolatos hírek, események közlésére. A honlapunk 2021-ben megújult honlapunk, nem hozta a várva várt megoldást, kezelése nehézkes, bizonyos fejlesztéseket, ami a honlapon belül történne, csak a fejlesztő tudja megoldani, ami költséggel jár. Az arculati pályázat része volt az intézményi honlap design-tervezés, amely lehetőséget rejtene magában, egy új strukturált honlap létrehozására.

7. Minőségirányítás

a. használói elégedettségmérés

Intézményünk 3 főt foglalkoztató könyvtár lenne. A megyei könyvtár útmutatása szerint a minőségirányítási feladataink: küldetésnyilatkozat, jövőkép, SWOT-analízis, partnerlista, panaszkezelési szabályzat megalkotása. Ezek a dokumentumok éves szinten felülvizsgálattal aktualizálva vannak. A használói igényfelmérés nem követelmény számunkra.

b. önértékelés

A könyvtári minősítés intézményünknél még nem esedékes. Ezért önértékelést még nem végeztünk.

c. megyei hatókörű városi könyvtár segítő szerepe a minőségirányítás előkészítésében (a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári

ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL törvény 66 §. j) pontja alapján)

Nem releváns.

8. Tudományos kutatás és kiadványok

Intézményünkben tudományos kutatás nem jellemző, kiadványaink nem voltak.

9. Partnerségi együttműködések

a. kiemelt téma: könyvtári, közgyűjteményi, közművelődési, közoktatási együttműködés és az önkéntesség

A könyvtár partnerlistát vezet, amit folyamatosan felülvizsgál és bővít.
Célunk az intézmény jelenlegi partnereivel (fenntartó, óvoda, iskola, Auti-tanoda, Közösségi Tér, Népfőiskola, civil szervezetek, Klubok) az együttműködés fenntartása, továbbá új kapcsolatok kiépítése. A különböző intézményekkel, szervezetekkel kötött partnerségben nagy lehetőségek rejlenek, számos innováció forrásul szolgálhat.

- Szakmai szervezetek: megyei, városi könyvtár, ODR-szolgáltató könyvtárak,
- egyik alapfeladatunk, hogy biztosítsuk más könyvtárak állományának és szolgáltatásának elérését, illetve részt vegyünk a dokumentum- és információcserében,
- szakmailag együttműködünk a legközelebbi települési könyvtárakkal is (Tiszaalpár, Tiszakécske, Kiskunfélegyháza, Katona József Könyvtár,
- szolgáltatók: Líra Nagykereskedelmi Zrt., Bookline, könyvkiadók

10. PR/marketing/kommunikáció eredményei

a. a könyvtár megjelenése médiumokban

Könyvtárunk havi rendszerességgel hírt ad a könyvtári eseményekről, programokról, nyitvatartásról, a helyi újságokban: Lakiteleki Újság, Népszerű és kedvelt könyvtárunk facebook oldala.

b. ***lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculat, kommunikáció)***

Arculatunk egységességére mindig is nagy gondot fordítottunk.
Könyvtárunk intézményi arculatfejlesztési pályázat települési könyvtárak és levéltárak részére kiírt pályázatát megnyerte, 961 000,- Ft értékben.
Az alábbiakra lehetett pályázni:

- arculati kézikönyv készítése,
- intézményi logó tervezése,
- roll-up-ok tervezése, készítése,
- névjegykártyák, kitűzők tervezése, készítése,
- ajándéktárgyak címkéjének tervezése, készítése,
- intézményi honlap design-tervezése.

Minden kategóriára pályáztunk, a pályázat nem adott lehetőséget marketing tárgyak előállításának költségeire, ennek megvalósítását a jövőben önerőből szükséges finanszíroznunk. Megvalósulási határidő 2022. június volt.

11. Összefoglaló vármegyei hatókörű városi könyvtár által

a. ***a vármegye területén működő könyvtárak együttműködésének szervezésével kapcsolatos tevékenységének intézményre gyakorolt pozitív hatásairól,***

A kecskeméti vármegyei könyvtár 2022-ben is összetett támogatási rendszert jelentett az intézményünk számára. Ellátta a szakmai tanácsadó, a képzések, továbbképzéseket szervező, a koordináló intézmény szerepét. Biztos hátteret jelentett a szakmai munkánk szervezésében.

b. ***a könyvtár tevékenységét segítő 2022-ben nyújtott szolgáltatásairól,***

Ellenőrizte és szervezte a statisztikai adatszolgáltatásunkat. Koordinálta a szakmai beszámolókat és a munkaterveket. Felmerülő kérdéseinkre válaszokat adtak.

c. a települési könyvtár fejlesztésével kapcsolatosan végzett koordináció keretében a fenntartónak megtett javaslatokról,

Intézményünk önállóan működő könyvtár. A fejlesztéssel kapcsolatos ügyekben a fenntartóval való együttműködéssel a könyvtár vezetője járt el.

12. Az energiaválság okozta változásokról

a) hogyan befolyásolta a könyvtári szolgáltatásokat és az intézmény nyitva tartását az energiaárak megnövekedése a 2022-es évben?

163/2022. (XI.16.) számú önkormányzati határozat értelmében, rezsicsökkentési intézkedések értelmében 2022. december 1-től a fűtési szezon végéig az alábbi intézkedések történtek:

- a heti nyitvatartásinkat tömbösítettük, szerdától – péntekig, valamint minden páratlan szombaton van nyitva a könyvtár, a könyvtári törvény értelmében.
- a kölcsönző és a volt igazgatói iroda közötti ajtótokot 35 cm-es hungarocellel szigeteltük,
- a kölcsönzői részlegek között az ajtókat folyamatosan csukva tartjuk,
- a könyvtár részlegeiben a konvektorokat, őrlángon használjuk, kivéve az olvasótermet, ahol a munkaállomásaink vannak – biztosítva a könyvtári intézet által javasolt 16 fokot, ez időjárás függő is,
- a könyvtárat kívülről megvilágító paneleket kikapcsoltuk,
- a mozgásfeljárónál az esti világítótestek közül minden másodikat üzemeltetünk,
- az olvasóterembe költöztünk 2 munkaállomással, kisebb a terem, kevesebb energia ráfordítással lehet megfelelő hőmérsékletet biztosítani.

b) Az egyes kulturális intézmények működését érintő veszélyhelyzeti szabályokról szóló 469/2022. (XI. 21.) Korm. rendelet rendelkezéseivel összhangban milyen fenntartói és intézményi intézkedések történtek a könyvtár szakmai működésére vonatkozóan?

A kormányrendeletben foglaltak alapján, könyvtárunk szakmai működésében nem változott. A rendelettől függetlenül, 2022. novemberében egy fő közös megegyezéssel felmondott – májustól tartós táppénzen volt – az önkormányzati határozat értelmében létszám stopp miatt azt az állas helyet egyelőre nem tudtuk betölteni.

Lakitelek, 2023. február

Szabó Istvánné
intézményvezető